

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **P. P.**

skazanego za czyn z art. 258 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

w dniu 16 września 2025 r.

kasacji wniesionych przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z dnia 31 października 2024 r., sygn. akt II AKa 21/23,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 27 stycznia 2022 r., sygn. akt XVIII K 206/19,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. zasądzić od skazanego P. P. na rzecz

Skarbu Państwa koszty sądowe postępowania kasacyjnego,

w tym 750 (siedemset pięćdziesiąt) zł tytułem opłaty od

kasacji.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 27 stycznia 2022 r., sygn. akt XVIII K 206/19, uznał oskarżonego P. P. za winnego:

- czynu z art. 258 § 1 k.k., za który wymierzył mu karę roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 26 wyroku),
- czynu z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za który wymierzył mu karę 3 lat pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 25 zł każda (pkt 27); w związku ze skazaniem za ten czyn na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec P. P. częściowy przepadek korzyści osiągniętych z przestępstwa w kwocie 50.000 zł (pkt 29), zaś na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nawiązkę na rzecz Stowarzyszenia „[...]” w kwocie 4000 zł (pkt 30),
- czynu z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, za który wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 300 stawek dziennych po 25 zł każda (pkt 28), a w związku ze skazaniem za ten czyn na podstawie art. 70 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł wobec P. P. nawiązkę na rzecz Stowarzyszenia „[...]” w kwocie 500 zł (pkt 30).

Na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzekł wobec P. P. karę łączną 3 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności (pkt 50), zaliczając oskarżonemu na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w postaci tymczasowego aresztowania od dnia 8 października 2018 r. do 27 maja 2021 r. (pkt 52).

Wskazany wyrokiem Sąd orzekł w przedmiocie odpowiedzialności karnej pozostałych oskarżonych osób oraz o kosztach sądowych.

Apelacje od tego wyroku wnieśli prokurator – na niekorzyść oskarżonych, tym oskarżonego P. P. oraz obrońca tego oskarżonego, domagając się zmiany wyroku w sposób wskazany w skargach.

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 31 października 2024 r., sygn. akt II AKa 21/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że kwalifikacje prawne czynów

przypisanych oskarżonemu P. P. w punktach 26, 27 i 28 uzupełnił o przepis art. 4 § 1 k.k. W pozostałej części dotyczącej tego oskarżonego wyrok utrzymał w mocy oraz zwolnił oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, zaś kosztami związanymi z apelacją prokuratora obciążył Skarb Państwa.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi wniósł obrońca aktualnie skazanego P. P.. Zaskarżył wyrok w całości, zarzucając: „zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, tj. przepisu art. 439 par. 1 pkt 2 k.p.k. polegającej na nienależytej obsadzie Sąd II instancji, co narusza standardy rzetelnego procesu określone w:

1. Art. 45 Konstytucji RP - prawo do rozpoznania sprawy przez niezależny i niezawisły sąd, co nie zostało spełnione ze względu na wadliwość powołania sędziów przez tzw. «neo-KRS»;

2. Art. 6 ust. 1 EKPC - prawo do sprawiedliwego procesu, zgodnie z orzeczeniem z dnia 22 lipca 2021 r. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce numer skargi 43447/19, gdzie stwierdzono, że «neo-KRS» nie spełnia standardów niezależności;

3. Art. 19 ust. 1 TUE - prawo do skutecznej ochrony sądowej w Unii Europejskiej, co było przedmiotem orzeczeń TSUE, wskazujących na wadliwość powołań sędziów przez «neo-KRS»”.

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania. Nadto na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. wystąpił o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia do czasu rozpoznania kasacji.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Należało podzielić pogląd prokuratora o oczywistej bezzasadności przedmiotowej kasacji, co skutkowało jej oddaleniem w trybie art. 535 § 3 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

Zarzut zaistnienia w sprawie uchybienia wymienionego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (nienależyta obsada sądu) autor kasacji uzasadnił wskazując, że cyt.

„sędziowie wchodzący w skład Sądu Apelacyjnego w Łodzi, który orzekał w sprawie skazanego P. P. w sprawie o sygn. akt II AKa 21/23 zostali powołani na urząd sędziego Sądu Najwyższego (z pewnością chodziło o urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi – uw. SN) na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3)”. W tym względzie powołał uchwały tego organu dotyczące sędziów: X. Y., X.1 Y.1 i X.2 Y.2, którzy obsadzili Sąd orzekający w sprawie P. P. oraz przekonywał, że „sam fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w powyższym trybie prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.” Obrońca wyraził też pogląd, że „niniejsza sytuacja również realnie prowadzi do poważnego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą”. Na potwierdzenie swoich wywodów przywołał orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i Sądu Najwyższego.

Odnosząc się do tej argumentacji należy stwierdzić, że obrońca ma rację, gdy wskazuje, że udział Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, w postępowaniu prowadzącym do powołania przez Prezydenta danej osoby do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego skutkuje wadliwością tego postępowania i samego powołania. Przy tym autor kasacji słusznie ma w polu widzenia dotyczące tego zagadnienia orzecznictwo ETPCz oraz Sądu Najwyższego, jednak najwyraźniej nie dość uważnie zapoznał się zwłaszcza z wymienionymi przez siebie judykatami drugiego z wymienionych organów - uchwałą składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 i z uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. W punkcie 2. uchwały trzech Izb Sądu Najwyższego wskazano, że „nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. albo sprzeczność składu sądu z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. zachodzi także wtedy, gdy w

składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”. Konsekwentnie w punkcie 2. uchwały składu 7 sędziów z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, Sąd Najwyższy stwierdził, że „brak podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (...)”. Zatem w świetle tych uchwał najwyższej instancji sądowej nie jest trafne przytoczone twierdzenie skarżącego, że „sam fakt brania udziału w orzekaniu osoby powołanej na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w powyższym trybie prowadzi do nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”, natomiast z uchwał wynika, że stawiając zarzut uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., obrońca nie powinien poprzestać na wskazaniu, iż określony sędzia został powołany do pełnienia urzędu na wniosek nieprawidłowo ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa, ale przytoczyć dodatkowe, „konkretne okoliczności”, które uzasadnią twierdzenie, że wadliwość procesu powoływania prowadzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności. Przykłady takich okoliczności zostały wymienione w uzasadnieniu cytowanej uchwały (zaangażowanie sędziego bezpośrednio przed powołaniem go na urząd w jednostkach podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub innych organach władzy wykonawczej, względnie w działalność Krajowej Rady Sądownictwa, stosunek sędziego do destrukcyjnych zmian dokonywanych w obszarze wymiaru sprawiedliwości po 2015 r., nietransparentność procedury konkursowej, uzyskanie wskazania KRS przy braku opinii organów samorządu sędziowskiego lub po uzyskaniu opinii ukazującej brak poparcia,

wskazanie kandydatury osoby o oczywiście mniejszych kompetencjach w stosunku do innych osób uczestniczących w konkursie, pozytywne głosowanie Rady *in pleno* bez szczególnego uzasadnienia, wbrew wcześniejszej opinii zespołu Rady, awansowanie na najwyższy /apelacyjny/ szczebel sądownictwa powszechnego z pominięciem szczebla pośredniego), jednak w kasacji nie twierdzono, że któraś z nich jest aktualna w przypadku sędzi X. Y., sędzi X.1 Y.1 i sędziego X.2 Y.2. Obrońca poprzestał na wskazaniu, że wymienieni sędziowie wzięli udział w konkursie na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi przed wadliwie ukształtowaną Krajową Radę Sądownictwa oraz podaniu dat uchwał tego organu rekomendujących powołanie sędziów i daty ich powołania przez Prezydenta. Natomiast Sąd Najwyższy, działając z urzędu, nie stwierdził, by zachodziły okoliczności mogące powodować wątpliwości co do instytucjonalnej bezstronności i niezawisłości wskazanych sędziów, pomimo – faktem jest, że zasługującym na krytyczną ocenę – ich zgłoszenia się do postępowania nominacyjnego prowadzonego z udziałem wadliwie ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa.

W domenie publicznej (Internet) dostępne są uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie sędzi X. Y. (uchwała nr [...] z dnia [...] 2020 r.), sędziego X.2 Y.2 (uchwała nr [...] z dnia 23 lipca 2019 r.), sędzi X.1 Y.1 (uchwała nr [...] z dnia [...] 2022 r.) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi. Informacje zawarte w częściach motywacyjnych tych uchwał pozwalają uznać, że nie zachodzą okoliczności, które potwierdzałyby tezę kasacji, iż orzekający w sprawie P. P. Sąd Apelacyjny w Łodzi był nienależycie obsadzony, np. że awanse sędziów były nienaturalnie szybkie, dyktowane zachowaniami postrzeganymi jako pożyteczne dla władzy politycznej, a niepoparte doświadczeniem zawodowym i wyróżniającym się dorobkiem orzecznictwem. Celowe będzie odnotować, że:

- sędzia X. Y. od 2004 r. orzekała w Sądzie Rejonowym w Płocku, początkowo jako asesor sądowy, następnie od 20 lutego 2008 r. jako sędzia tego Sądu. Na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Płocku została powołana postanowieniem Prezydenta RP z dnia 15 sierpnia 2014 r. i w Sądzie tym od lipca 2018 r. pełniła funkcję wizytatora do spraw karnych. Wiedzę prawniczą sędzia pogłębiała na studiach podyplomowych. Nominację na stanowisko sędziego Sądu

Apelacyjnego w Łodzi poprzedziło orzekanie w tym Sądzie w ramach delegacji i jednogłośnie poparcie Kolegium Sądu. Opinia sędziego wizytatora była zdecydowanie pozytywna, podkreślono w niej m.in. dobrą wydajność pracy i stabilność orzecznictwa kandydatki,

- sędzia X.1 Y.1 w 2001 r. została mianowana asesorem sądowym w Sądzie Rejonowym w Płocku, a w 2003 r. powołana na stanowisko sędziego tego Sądu, gdzie od 1 kwietnia 2005 r. pełniła funkcję Przewodniczącego Wydziału Karnego. W 2012 r. została sędzią Sądu Okręgowego w Płocku, a nominacja była poprzedzona delegowaniem do orzekania w tym Sądzie. Przed nominacją na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi od 25 czerwca 2020 r. orzekała w tym Sądzie jako sędzia delegowany. Kwalifikacje zawodowe sędzi, podnoszone na studiach podyplomowych, licznych szkoleniach i seminariach, wysoko ocenił sędzia wizytator, który m.in. zwrócił uwagę na wysoką stabilność jej orzecznictwa. Kandydatura sędzi X.1 Y.1 na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Łodzi zyskała jednomyślne poparcie Kolegium tego Sądu,

- sędzia X.2 Y.2 ma długi staż orzeczniczy, bowiem w 1994 r. został powołany na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Skierniewicach, a wcześniej przez półtora roku rozpoznawał sprawy jako asesor sądowy. Nominację na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Skierniewicach uzyskał w listopadzie 1997 r., w 2001 r. został przeniesiony na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Płocku, gdzie pełnił funkcję wizytatora. Po kolejnym przeniesieniu w 2011 r. orzekał jako sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi, gdzie również był m.in. wizytatorem, a w latach 2012-2017 orzekał też w ramach delegacji na jednodniowych sesjach w Wydziale Karnym Sądu Apelacyjnego w Łodzi. Od 1 stycznia 2018 r. został delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w tym Sądzie. W sporządzonej opinii sędzia wizytator wysoko oceniła kwalifikacje zawodowego sędziego X.2 Y.2, który uzyskał również poparcie Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji Łódzkiej (57 głosów „za”, 16 „przeciw”, 10 „wstrzymujących się”) i Kolegium Sądu Apelacyjnego w Łodzi (opinia pozytywna z rekomendacją).

Niezależnie od tego trzeba odnotować, że przy rozpoznawaniu innych spraw Sąd Najwyższy również przyjmował, że udział w składzie orzekającym Sądu Apelacyjnego w Łodzi wymienionych sędziów nie prowadzi do nienależytej obsady

sądu (w odniesieniu do sędzi X. Y. np. sprawy V KK 311/14, V KO 128/24; w odniesieniu do sędzi X.1 Y.1 np. sprawa V KK 486/23; w odniesieniu do sędziego X.2 Y.2 np. sprawy II KK 494/21, V KK 53/22, V KK 486/23).

W uzupełnieniu należy wspomnieć, że przedmiotowy zarzut sprawia wrażenie instrumentalnego, skoro w toku postępowania apelacyjnego nie został zgłoszony wniosek o wyłączenie sędziów z powodu wadliwości postępowania nominacyjnego, chociaż stronom skład Sądu był znany i nie było niemożliwe uzyskanie informacji na temat okoliczności powołania sędziów do orzekania w Sądzie Apelacyjnym w Łodzi.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w pkt 1. postanowienia, przy czym rozpoznanie kasacji krótko po jej wpłynięciu czyniło zbędnym rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Rozstrzygnięcie o kosztach zawarte w pkt 2. znajduje oparcie w art. 636 § 1 i art. 637a k.p.k.

[J.J.]

[r.g.]